

NEDELJA

www.wpcserbia.rs

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

10 JULI 2015 BR.221

STIŽE

IRANSKA NAFTA NA PRAGU EVROPE

NOVI BROJ:

Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета

БРОЈ 16
јули 2015.

БИЛТЕН

Постоји ли енергетско новинарство?

Наши саговорници:

Александар Хаџић - Енергетско новинарство и будућност енергетике у Србији
 Др. Милош Јанковић - Енергетско новинарство и енергетско новинарство у Србији
 Роберт Вукотић - Енергетско новинарство и енергетско новинарство у Србији
 Милош Јанковић - Енергетско новинарство и енергетско новинарство у Србији

Уредник:
Снежана Савић

Енергетско новинарство - професионална или услужна занимања?

ДОМАЋА СЦЕНА
Миша Брић,
Димитрије Савић,
Јелена Пулиновић,
Драган Недељковић,
Младен Гашиновић,
Момчило Цубаловић,
Жељко Мартиновић

РЕДОВНЕ РУБРИКЕ
Вести из WPC и NNKS
Активности наших чланова
NIS, Лукас, Транснафта

SADRŽAJ:

NAFTA:

Bloomberg: Rusija najviše gubi povratkom iranske nafte u Evropu..... [OVDE](#)

Dogovor sa Iranom obara naftu na 35\$?..... [OVDE](#)

Iran sa najvećom flotom supertankera..... [OVDE](#)

Rumunija zaplenila imovinu Lukoila u vrednosti dve milijarde evra..... [OVDE](#)

Statoil nastavlja sa podugovorima za mega-projekat Johan Sverdrup..... [OVDE](#)

Kina: Rekordna proizvodnja nafte u 2015?..... [OVDE](#)

Rainer Seele preuzeo kormilo OMV-a i ukazao na značaj poslova u Rusiji..... [OVDE](#)

Rosnjeft dogovorio kupovinu 49% indijske rafinerije Vadinar..... [OVDE](#)

GAS:

Gasprom potvrdio da je raskinuo ugovor sa kompanijom Saipem..... [OVDE](#)

Saipem: Primili smo od Gasproma obaveštenje o raskidu ugovora..... [OVDE](#)

Gasprom: Nije obustavljena gradnja Južnog koridora..... [OVDE](#)

UkrTransGaz: Tranzit ruskog gasa uvećan za 20%..... [OVDE](#)

Gasprom investira do 2,5 mlrd dolara u beloruski gasovodni sistem..... [OVDE](#)

LNG projekti u vrednosti 283 milijarde dolara „nepotrebni“! - Analiza..... [OVDE](#)

Chevron dobija otkaze iz Japana za gas iz mega projekta LNG Gorgon..... [OVDE](#)

REGION:

MOL preuzeo Ithaca Petroleum Norge..... [OVDE](#)

Crnogorska država od takse na gorivo zaradila dva miliona evra..... [OVDE](#)

Ina nastavlja s priprema za projekt obrade teških ostataka u Rafineriji Rijeka..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent July 10 2015 0700 GMT - 59. 50 Livecharts.co.uk

NAFTA

Bloomberg: Iran-In, Russia-Out

LONDON, ŽENEVA - Rusija će ponajviše izgubiti povratkom iranske nafte na svetsko tržište, prenosi u ponedeljak **Bloomberg** ocene „desetine analitičara i čelnika naftnih kompanija, banaka i trgovačkih kuća“. „Iran će, rame uz rame, biti takmac Rusiji na evropskom tržištu“, kaže Ed Morse, šef sektora za robne analize u banci Citigroup. Iranu je zabranjena prodaja sirove nafte u Evropi od 2012., kada je EU uvela sankcije i na taj segment iranske privrede. Uz efekat američkih sankcija koje su državama sveta branile plaćanje iranske nafte u dolarima, izvoz tog brenda je pao sa 3,6 miliona barela na dan u 2011., na današnjih oko 1,2 mbb/d lane. Rusija,

čiji Ural ima slične karakteristike iranskog glavnog brenda, postala je najveći dobitnik. Izvoz ruske nafte na glavna tržišta Irana u Aziji i Evropi je više nego udvostručen, za 420.000 bbl/d od 2011., do 2014. Trgovci navode da će, osim Rusije, iranska nafta dodatno ugroziti tržišta nigerijske i angolske, kao i kolumbijske i iračke nafte .

Dogovor sa Iranom obara naftu na 35\$?

NUJORK, LONDON - Konačan dogovor oko iranskog nuklearnog programa mogao bi u narednih par nedelja da dovede do osetnog pada cena nafte, čak do 35 dolara za barel, procenjuje u utorak **Profit Confidential**, portal specijalizovan za praćenje i analizu finansijskih vesti. Prognoza analitičara ovog portala zasnovana je na prosto logici uvećane ponude iranske nafte, s tim da je uskladištenih 30 miliona barela spremno da odmah potraži kupce. S druge strane, javljaju se novi faktori pada potrošnje, počev od nagoveštaja zaustavljanja ekonomskog rasta Kine. Osim toga, uticaj Grčke krize oslabio je evro, a time i poskupeo zemljama evro-zone u dolarima vrednovanu naftu. „Ako dogovor sa Iranom bude objavljen, mogli bi videti pad cena nafte na nivo od čak 35 dolara za barel do kraja leta“, prognozira portal.

Iran sa najvećom flotom supertankera

TEHERAN - Najveća iranska brodarska kompanija, NITC, izgradila je najveću flotu supertankera na svetu, objavio je u ponedeljak The **Wall Street Journal**.

Kompanija, prema pisanju tih novina, poseduje 42 VLCC-a, odnosno veoma velika nosača nafte. „Ni jedna druga kompanija u svetu ne poseduje toliki broj VLCC-a“, izjavio je za njujorški berzanski dnevnik komercijalni direktor NITC-a, Nasrola Sardašti. Generalni direktor kompanije, Akbar Safaei, rekao da ovaj prevoznik pregovara sa osiguravajućim kompanijama iz Londona, „jer NITC želi da ubrza povratak u Evropu“. „Svi uslovi su za to ispunjeni“, pa se čeka samo podizanje sankcija, rekao je Safei za **WSJ**.

NIS **ULTRA D**

PREMIJUM EVRO DIZEL

ZAŠTITA MOTORA BEZ KOMPROMISA

ULTRA D JE EVRO DIZEL BORIVO PREMIJUM KVALITETA PROIZVEDENO PO NAJVIŠIM SVETSKIM STANDARDIMA. DBOGAČENJE JE VRHUNSKIM SASTOJECIMA TAKO DA ŠTITI MOTOR, ČUVA GA OD NEČISTOĆA I KOROZIJE.

www.ultragoriva.rs

Rumunija zaplenila imovinu Lukoila

BUKUREŠT - Rumunski istražitelji zaplenili su imovinu Lukoila u vrednosti dve milijarde evra, vezano za istragu u kojoj sumniče rusku naftnu kompaniju za pranje novca, objavila je u sredu tamošnja državna novinska agencija **Agerpres**. U oktobru prošle godine tužilaštvo u Rumuniji, policija i carinska inspekcija upali su u prostorije Lukoila kod grada Ploești, istražujući navodno izbegavanje plaćanja poreza i pranje novca u vrednosti 230 miliona evra. Zbog toga je na kratko Lukoil morao da zatvori rafineriju u toj zemlji. Ove srede, Apelacioni sud u Ploeștiju objavio je da je tužilaštvo proširilo istragu i na čelnika lokalne firme Petrotel Lukoil S.A. i još petoro drugih zaposlenih, uključujući dva ruska državljanina, pod optužbom za zloupotrebu kredita kompanije i pranje novca. Predstavnik matične kompanije u Moskvi odbio je da komentariše, prenosi **Reuters**, dok za sada nisu dostupni predstavnici Petrotel Lukoila. Agerpres citira sud da su „mere zaplene vezane za neku imovinu koja pripada firmi Lukoil Europe Holdings Bvatrium Holland u vrednosti dve milijarde evra". Zaplenjeni su računi u bankama u Holandiji i Velikoj Britaniji, kao i akcije Lukoil Europe Holdings-a u rumunskoj kompaniji, saopšteno je.

Rosnjeft kupuje 49% indijske rafinerije Vadinar

UFA, Rusija - Rosnjeft je potpisao predugovor sa indijskom kompanijom Essar Oil o kupovini udela od 49% u naftnoj rafineriji Vadinar u Indiji. Iz vodeće ruske naftne kompanije je u sredu saopšteno da je dogovoreno i da Rosnjeft godišnje isporučuje po 10 miliona tona nafte toj rafineriji u periodu od narednih deset godina. Ovaj dogovor je, kako su nedavno objavili svetski mediji, bio odložen zbog neslaganja oko cene, ali za sada nije poznato kakvo je rešenje postignuto. Rosnjeft je za udeo nudio manje od dve milijarde dolara, dok je Essar tražio veću cenu. Rosneft je saopštio u sredu da sa suvlasnikom, Essar Grupom iz Mumbajia, planira da do 2020. udvostruči kapacitet prerade rafinerije na 45 miliona tona godišnje, odnosno 900.000 barela na dan. **Reuters, CNBC**

Rainer Seele preuzeo kormilo OMV-a

BEČ, BUKUREŠT - Rainer Seele zvanično je preuzeo kormilo austrijske naftne i gasne grupacije OMV 1. jula, zamenjujući na tom mestu bivšeg glavnog izvršnog direktora Gerharda Roissa. On je tom prilikom u kratkom predstavljanju programa, preko portala kompanije, ukazao na par

osnovnih smerova koje namerava da sledi, pri čemu je jedan od njih bio usmeravanje na Upstream sektor „uz diverzifikaciju poslova u proizvodnim lokacijama u Rusiji“. Ovaj 54-godišnji nemac je, inače, prethodno bio čelnik nemačke naftno-gasne kompanije Wintershall, koja je bila i ostala jedan od velikih uvoznika ruskog gasa. Seele je 7. jula postavljen i za predsednika nadzornog odbora rumunske naftno-gasne kompanije OMV Petrom. Ovaj 54-godišnji nemac je prethodno bio čelnik nemačke naftno-gasne kompanije Wintershall. Seeleov ugovor sa OMV-om je na tri godine, uz mogućnost produženja na još dve, prenosi u četvrtak **Romania-Insider**

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Statoil nastavlja projekat Johan Sverdrup

OSLO - Norveška naftna i gasna kompanija Statoil saopštila je u ponedjeljak da je sevisnoj firmi Baker Hughes poverila oko 190 miliona dolara vredan ugovor za pružanje objedinjenih servisnih usluga bušenja na mega polju Johan Sverdrup. Ugovor je na šest godina, sa opcijom produženja za dodatne četiri za ukupan radni vek ovog polja u norveškim vodama Severnog mora. Očekuje se da bušenja počnu u 2016., prenosi *Reuters*.

Kina: Rekordna proizvodnja nafte u 2015?

PEKING - Proizvodnja sirove nafte u Kini je na putu da obori ove godine lanjski rekord od 4,2 miliona barela na dan, sa otvaranjem novih izvora državnog kolosa Cnooc, kojim će se nadmašiti smanjenje output-a dva najveća domaća rivala, PetroChine i Sinopec-a, objavio je u utorak *Reuters*. Mada zvaničnih podataka o kineskoj proizvodnji nema, informacije iz najvećih državnih naftnih kompanija ukazuju da će proizvodnja nafte u ovoj godini blago da poraste, prvenstveno zbog povećane proizvodnje Cnooca. Kina je uvećala proizvodnju u prvih pet meseci ove godine za 1,8%, na 4,25 Mbb/d, naspram rasta od svega 0,1% iz istog perioda 2014.

 Transnafta
www.transnafta.rs

Gasprom raskinuo ugovor sa Saipemom
MOSKVA - Firma South Stream Transport B.V. obavestila je kompaniju Saipem o

raskidu ugovora o izgradnji prve linije morskog dela gasovoda, koji je 2014. godine bio potpisan u okviru projekta Južni tok. U saopštenju Gasproma se navodi da je odluka „uslovljena nemogućnošću postizanja sporazuma o radnim i komercijalnim pitanjima u vezi sa projektom Turski tok“. Dodaje da se ostali radovi na projektu nastavljaju i u bližoj budućnosti South Stream Transport će započeti pregovore sa potencijalnim izvođačima radova za izgradnju prve linije Turskog toka.

Gasprom: Gradnja Južnog koridora ide

MOSKVA - Gasprom je demantovao u sredu informacije iz prethodnog dana da je navodno obustavio investiranje u projekat Južni koridor. Vest su iz „upućenih izvora“ objavili pojedini ruski mediji navodeći da je razlog zaustavljanja projekta nemogućnost dogovora sa Turskom oko cene ruskog gasa za tu zemlju. Implementacija projekta Južni koridor ide prema utvrđenom hodogramu, rečeno je iz Gasproma u sredu agenciji Trend. Projekat uključuje izgradnju 10 kompresorsnih stanica i dve cevi gasovoda ukupne dužine 2.500 kilometara, kapaciteta 63 milijarde kubika gasa godišnje. Gas do sekcije ispod Crnog mora gasovoda Turski tok treba da stigne kroz dve cevi istočne i zapadne rute Južnog koridora. Jedna cev treba da zadovolji potrebe prve i druge linije (cevi) Turskog toka, a druga kapacitet preostale dve. Gas će zaranjati u Crno more kod ruskog grada Anapa i izaći na obalu Turske 100 kilometara zapadno od Istanbula, kod mesta Kiyıkoy. Tada će biti građena kopnena deonica - i povezati na postojeći turski gasovodni sistem kod grada Lüleburgaz. Odatle će stići do svoje kranje tačke, grada Ipsala.

Saipem: Obavešteni u sredu kasno uveče
MILANO - Italijanska naftna servisna kompanija Saipem objavila je u četvrtak da je u sredu uveče, 8. jula primila od Gasproma „*termination for convenience*“, odnosno obaveštenje od naručioca o raskidu ugovora South Stream BV. U **saopštenju** objavljenom na sajtu kompanije objašnjava se da je *termination for convenience* standardna ugovorna klauzula kojom je predviđen sporazumni raskid posla, uz obavezu (u ovom slučaju Gasproma) na kompenzaciju u skladu sa ugovorenim uslovima. Ova logistička podfirma italijanskog naftno-gasnog kolosa Eni u kratkom saopštenju još dodaje da je

njeno plovilo Castoro 6 bilo u procesu uplovljavanja u ruske vode (Crnog mora) radi početka poslova polaganja cevi“.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

UkrTransGaz: Tranzit ruskog gasa + 20%

KIJEV - Transport ruskog gasa preko Ukrajine za Evropu porastao je bezmalo 20% u odnosu na isto vreme lane, objavila je u utorak - ne navodeći konkretne cifre, niti precizirajući o kom se periodu radi - ukrajinska državna kompanija UkrTransGaz. **Ukraine Today** komentariše da ova informacija deluje protivno pretnjama Kremlja da će smanjiti i eventualno obustaviti do 2019. isporuke gasa evropskim kupcima koji se snabdevaju preko Ukrajine.

Gasprom: 2,5 mlrd \$ u beloruske gasovode

UFA, Rusija - Gasprom planira da investira do 2,5 milijardi dolara u razvoj gasovodnog sistema u Belorusiji do 2020. godine, stoji u dokumentu objavljenom posle sastanka šefova dveju država,

Vladimira Putina i Aleksandra Lukašenka u sredu u ruskom gradu Ufa. „Gasprom planira investicije od 2 do 2,5 milijardi dolara u razvoj gasnog transportnog sistema Belorusije i 1,1 milijardu dolara u povećanje kapaciteta podzemnih skladišta gasa“, navodi se u dokumentu, objavljuje u sredu agencija **Tass**.

LNG projekti u vrednosti 283 milijarde dolara „nepotrebni“! - Analiza

LONDON - Bezmalob 283 milijarde dolara skupih planiranih LNG projekata verovatno neće imati kupce za proizvedeni gas tokom narednih deset godina, ako Svet bude sproveo nameru da ograniči rast globalnog zagrevanja na dva stepena, ocenili su eksperti. Kondonska analitička grupa **Carbon Tracker** je utvrdila da 16 od 20 najvećih LNG grupacija planiraju projekte u kojima proizvedeni gas nikada ne bi mogao da bude sagoren ukoliko se realizuje pomenuti cilj globalne klimatske politike. To se odnosi na projekte nepotrebno potencijalnog kapitala od 82 milijarde dolara u Kanadi, 71 mlrd\$ u SAD i 68 mlrd\$ u Australiji. Vrednost nepotrebni LNG projekata se očekuje da do 2035. godine poraste na 379 milijardi dolara, prenosi portal **Edie**. Carbon Tracker takođe procenjuje i da nedavni dogovor Shell-a da za 70 milijardi dolara preuzme BG Group, formirajući tako najvećeg proizvođača LNG-a na svetu, može rezultirati pogubno po anglo-holandskog kolosa, ako se pokaže da nema potrebe za dodatnim utečnjem prirodnim gasom. Iako se radi o najčistijem fosilnom gorivu, fond **New Climate Economy** je nedavno utvrdio da je stepen emisija iz tog energenta oko 1 odsto. Njegov ključni sastojak, metan, ima potencijal globalnog zagrevanja 34 puta veći od ugljendioksida.

Chevron dobija otkaze iz Japana za gas iz mega projekta LNG Gorgon

MILANO, TOKIO - Američki naftni kolos Chevron dobio je otkaze od nekih planiranih klijenata iz Japana za kupovinu prvih probnih isporuka utečjenog prirodnog gasa iz svog 54 milijarde dolara skupog projekta Gorgon LNG u Australiji, objavio je u utorak **Reuters**. Agencija objašnjava da su otkazi japanskih klijenata motivisani činjenicom da je trenutno cena gasa na spot tržištima

niža od one vezane za tarife iz dugoročnih ugovora za kupce gasa iz projekta Gorgon. Vest dolazi u posle nekoliko, na globalnom nivou, mega ulaganja u poslove u oblasti prirodnog gasa, počev od 70 milijardi dolara skupe Shell-ove kupovine kompanije BG Group, zasnovane prvenstveno na LNG poslovima britanske grupacije. Iza toga su najveće evropske naftne kompanije zatekle stručnu i široku

javnost podrškom zaoštavanju klimatske politike, uz akcenat na ulaganja u „najčistije“ od fosilnih goriva - prirodni gas.

UNKS

Udruženje naftnih kompanija Srbije

REGION

MOL preuzeo Ithaca Petroleum Norge

BUDIMPEŠTA - Mađarska grupa MOL objavila je u četvrtak da je zaključila akviziciju norveškog Ithaca Petroleum Norgea (IPN), čime je „udvostručila portfelj za istraživanje nafte i gasa“. Akvizicijom norveške kompanije MOL-ove procenjene rezerve uvećane su za 600 miliona barela, navodi se u **saopštenju**. "Norveška će u budućnosti postati ključno čvorište za grupu MOL", rekao je izvršni potpredsednik grupe MOL za istraživanje i proizvodnju Alexander Dodds.

Crnogorska država od takse na gorivo zaradila dva miliona evra

PODGORICA - U državnu kasu vlade u Podgorici se od početka primene takse na gorivo zaključno sa 1. julom slilo 2.004.159 evra, saopštilo je prošle nedelje tamošnje Ministarstvo finansija. Uredba o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cena naftnih derivata, u primeni je od 20. aprila ove godine. *SeeNews*

Ina nastavlja s pripremama za projekt obrade teških ostataka u Rafineriji Rijeka

ZAGREB - Ina je sa finskom kompanijom Neste Jacobs potpisala sporazum o saradnji na projektu obrade teških ostataka u Rafineriji Rijeka, saopšteno je u utorak iz Ine. "Neste Jacobs će Ininom timu pružati podršku u pitanjima razvoja i vođenja projekta, kao i nabavnim procesima vezanima za tehnologiju postrojenja", navodi se u saopštenju. Ulaganje u projekat postrojenja za obradu teških ostataka u riječkoj rafineriji Ina procenjuje na 400 miliona dolara. *SeeNews*

